

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
АГЕНЦИЈА ЗА ПОСРЕДНИЧКЕ,
ИНФОРМАТИЧКЕ И ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ
БАЊА ЛУКА**

**УПУТСТВО
О САДРЖАЈУ И НАЧИНУ ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА ЗА ВОЂЕЊЕ
ЈЕДИНСТВЕНОГ РЕГИСТРА РАЧУНА ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА И
НАЧИНУ ЊИХОВОГ КОРИШЋЕЊА**

Бања Лука, јули 2012. године

На основу чл. 6. и 7. Закона о јединственом регистру рачуна пословних субјеката („Службени гласник Републике Српске“, број 52/12), Управни одбор Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге, Бања Лука, на својој 20. сједници одржаној 18.07.2012. године, доноси

УПУТСТВО
О САДРЖАЈУ И НАЧИНУ ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА ЗА ВОЂЕЊЕ
ЈЕДИНСТВЕНОГ РЕГИСТРА РАЧУНА ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА И
НАЧИНУ ЊИХОВОГ КОРИШЋЕЊА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Банке са сједиштем у Републици Српској и филијале банака из Федерације БиХ и Брчко Дистрикта БиХ, које послују у Републици Српској и имају дозволу Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: банке), дужне су Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бањалука (у даљем тексту: Агенција), достављати податке о рачунима пословних субјеката ради вођења Јединственог регистра рачуна пословних субјеката у Републици Српској (у даљем тексту: Регистар), на начин прописан овим упутством.

2. Под пословним субјектима, у смислу Закона о јединственом регистру рачуна пословних субјеката (у даљем тексту: Закон) и овог упутства, подразумијевају се: привредна друштва, јавна предузећа, републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, банке и друге финансијске организације, остали облици организовања чије је оснивање регистровано код надлежног органа или основано законом, и физичка лица која самостално обављају регистровану пословну дјелатност, пословне јединице страног правног лица које су регистроване и обављају пословну дјелатност у Републици Српској, као и страна правна лица у складу са посебним прописима

3. Појмови употребљени у овом упутству имају сљедећа значења:

1) VPN (енгл. Virtual Private Network) је приватна комуникациона мрежа која се користи за комуникацију у оквиру јавне мреже. Транспорт VPN пакета података одвија се преко јавне мреже, коришћењем стандардних комуникационих протокола. VPN омогућава корисницима на раздвојеним локацијама да преко јавне мреже једноставно одржавају заштићену комуникацију,

2) веб сервис (енгл. Web Service) је дефинисао W3C (World Wide Web Consortium – W3C је главна организација за стандарде за интернет) као софтверски систем дизајниран за подршку интероперабилне машина-машина интеракције преко мреже. Веб сервиси обезбјеђују технолошку основу за постизање интероперабилности између апликација које користе различите софтверске платформе, оперативне системе и програмске језике,

3) IPsec протокол (енгл. IP Security Protocol) је сигурносни механизам за заштићени пренос података у IP мрежама,

4) AES (енгл. Advanced Encryption Standard) је криптографски алгоритам за заштиту дигиталних података. AES алгоритам развијен је на основу познатог Rijndael алгоритма, а основни му је задатак да наслиједи ДЕС, чије карактеристике данас више не задовољавају врло високе критеријуме који се намећу на криптографске системе и

5) тунел је логички пут кроз који енкапсулирани подаци пролазе кроз јавну мрежу.

II САДРЖАЈ И НАЧИН ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА

4. Податке о отвореним и затвореним рачунима, врсти рачуна и главном рачуну, блокади и деблокади рачуна, банке континуирано достављају Агенцији електронским путем, одмах након настанка промјене ових података у евиденцији банака, на начин и према садржају прописаним овим упутством.

4.1. Банке су одговорне за тачност достављених података у Регистар.

4.2. Агенција континуирано ажурира податке у Регистру, одмах након пријема обавијести од банака о промјенама података прописаних овим упутством.

5. Принцип достављања података:

1) ради достављања податка у Регистар, банке са Агенцијом успостављају VPN конекцију, коришћењем IPsec протокола, а техничке детаље конекције (IP адресе, размјена предефинисаних кључева итд.) Агенција уговара са сваком банком посебно, а у оквиру потписивања уговора о достављању и коришћењу података,

2) на страни централне локације налази се хардверски VPN концентратор који терминира „тунеле“, те обавља процес енкрипције и декрипције,

3) у сврху остварења жељеног нивоа приватности, користи се енкрипција садржаја који се преноси. Сви подаци са једне стране се криптују, затим се шаљу, а на другој страни се морају декриптовати како би им се могло приступити. Као алгоритам за шифровање се користи 128-бит AES,

4) банке морају имати статичку јавну адресу и исту доставити Агенцији ради успоставе везе. С друге стране, такође, и Агенција доставља своју адресу банкама,

5) за аутентификацију се користи предефинисани (енгл. “pre-shared”) кључ, који се размјењује на договорени начин, подијељен у два дијела и доставља се на два различита медија,

6) Агенција обезбјеђује провјеру идентитета корисника,

7) Агенција дозвољава приступ само корисницима који докажу да имају право приступа, а интегритет података се провјерава користећи MD5 алгоритам, да би се доказало да подаци нису компромитовани,

8) Агенција обезбјеђује могућност праћења догађаја (енгл. Logging) и

9) банке на овај начин имају сталну везу, и могу да приступају серверу Агенције у било које вријеме, кроз сигуран канал.

6. Банке достављају податке прописане овим упутством на један од два начина предвиђена т. 7. и 8. овог упутства, у зависности од информационо-техничке прилагођености банака за приступ серверу Агенције.

7. Први предвиђени начин доставе података је слање пакета података. Пакети података су текстуални фајлови, који се коришћењем FTP трансфера достављају на сервер Агенције. Садржај – елементи података који се достављају кроз пакете података, као и начин достављања, дати су у Прилогу 1. овог упутства („Садржај – елементи пакета података“), који чини његов саставни дио.

8. Други предвиђени начин доставе података је коришћењем веб сервиса, које ће Агенција ставити на располагање. Опис метода за достављање података коришћењем веб сервиса, дати су у Прилогу 2. овог упутства („Опис WEB сервиса“), који чини његов саставни дио.

9. У Прилогу 2. овог упутства наведене су методе за упис података у Регистар, сервис разликује четири методе, а то су:

1) „UnosNovogRacuna“ (додавање новоотвореног рачуна),

2) „AzuriranjeRacuna“ (промјена било ког податка о постојећем рачуну),

3) „BlokiranjeRacuna“ (директна промјена ознаке блокаде у Б) и

4) „DeblokiranjeRacuna“ (директна промјена ознаке блокаде у А).

III НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПОДАТАКА

10. Корисници података из Регистра у складу са чланом 9. Закона су: пословни субјекти из тачке 2. овог упутства, банке, Агенција за банкарство Републике Српске, Пореска управа Републике Српске, Централна банка Босне и Херцеговине, као и физичка лица, који користе податке из Регистра у складу са прописима донесеним на основу Закона (у даљем тексту: корисници).

11. Корисници податке из Регистра могу користити само за своје потребе и не могу те податке користити у друге сврхе нити их даље умножавати и дистрибуирати.

12. Корисници могу приступити подацима из Регистра на два начина:

- 1) непосредан приступ подацима и
- 2) посредан приступ подацима, а то је:
 - повремено приступ подацима,
 - издавање извода из Регистра на шалтерима пословне мреже Агенције.

12.1. Агенција је одговорна за достављање података корисницима.

13. Непосредан приступ подацима из Регистра и преузимање података из Регистра имају: Агенција за банкарство Републике Српске, Пореска управа Републике Српске, Централна банка Босне и Херцеговине, банке, судови, органи управе и други органи, који могу да користе податке у складу са својим законским овлашћењима.

13.1. Непосредан приступ подацима подразумева испуњење следећих услова и правила:

- 1) потписан уговор између Агенције и корисника, у коме се дефинишу сва питања приступа и коришћења података,
- 2) успостављен VPN тунел између Агенције и корисника, преко кога корисник може у било којем тренутку приступити подацима.

13.2. Корисници податке преузимају веб сервисом из Прилога 2. овог упутства или клијентском апликацијом уколико не могу веб сервис интегрисати у свој информациони систем.

14. Коришћење клијентске апликације такође подразумева услове и правила прописане тачком 13. овог упутства.

14.1. Кроз клијентску апликацију корисник уношењем ЈИБ-а, матичног броја или рачуна пословног субјекта, добија податке о свим његовим рачунима из Регистра.

15. Повремено приступ подацима подразумева да корисници могу једнократно или у одређеним временским интервалима затражити одређене податке из Регистра.

15.1. Корисници достављају захтјев Агенцији у писаној форми, у којем наводе начин и временски интервал достављања података.

15.2. Агенција доставља податке по захтјевима корисника у писаној форми, електронској форми на одговарајућем медију (CD, DVD) или као додатак електронске поште, у роковима наведеним у захтјеву.

16. Сва правна и физичка лица могу на шалтерима Агенције поднијети писмени захтјев за извод из Регистра.

16.1. Захтјев за добијање података из Регистра корисници подносе у најближој пословној јединици или пословници Агенције и то тако да:

- 1) правно лице подноси овјерен захтјев који је потписало овлашћено лице,
- 2) физичко лице подноси захтјев уз давање на увид личне исправе,

16.2. Захтјев за добијање података из Регистра садржи недвосмислену идентификацију (матични број или јединствени идентификациони број) или другу идентификацију субјекта чији се подаци траже.

16.3. Агенција издаје подносиоцу захтјева овјерен извод из Регистра са траженим подацима, односно потврду о непостојању тражених података у Регистру, истог или наредног радног дана од дана када је захтјев поднесен.

IV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

17. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-1516/12
Датум: 18.07.2012. године
Бања Лука

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Др Синиша Куртеш

САДРЖАЈ – ЕЛЕМЕНТИ ПОДАТАКА

Назив датотеке (пакета) је **ddmmggggbbb.sss**, гдје су:

ddmmgggg
bbb

датум слања;

редни број датотеке у радном дану (подразумијевана вриједност је 0001, а у случају потребе може бити и више достављених датотека у једном дану);

sss

троцифрена ознака (шифра) банке.

Поље	Елемент података	Дужина	Обавезно	Напомена
01	Број рачуна	16	да	Број рачуна (у конвертибилним маркама или девизни) на кога се односе подаци. Уписује се без делимитера "-", лијево поравнато
02	Кантон	3	да	Број кантона у којем је сједиште пословног субјекта. Шифарник доступан на www.apif.net/sifarnici . За пословне субјекте чије је сједиште у РС и у Брчко Дистрикту БиХ уписати 999
03	Град или општина	5	да	Бројчана ознака града или општине сједишта пословног субјекта. Попуњава се из <i>Наредбе о уплаћивању одређених прихода буџета републике, општине и градова, буџетских фондова и фондова</i> („Службени гласник Републике Српске“, број 73/05). Користити троцифрене ознаке из шифарника доступног на www.apif.net/sifarnici , а прва два знака попунити нулама (0)
04	Назив пословног субјекта	100	да	Пуни назив пословног субјекта из рјешења о упису у регистар или из другог одговарајућег документа. Користе се велика слова са дозвољеним специфичним знаковима и осталим посебним знаковима. Лијево поравнато, а остатак празнине (бленкови)
05	Поштански број	5	да	Поштански број сједишта пословног субјекта који је отворио рачун. Списак поштанских бројева у БиХ доступан на www.apif.net/sifarnici
06	Сједиште пословног субјекта	64	да	Адреса главног сједишта пословног субјекта, односно пребивалишта за физичка лица (улица, број и мјесто). Користити велика слова са дозвољеним специфичним знаковима и осталим посебним знаковима. Лијево поравнато, а остатак празнине (бленкови)
07	Адреса власника	64	не	Адреса власника рачуна (улица, број и мјесто). Обавезно за физичко лице – предузетника, иначе је празно. Лијево поравнато, а остатак празнине (бленкови)
08	Поштански број мјеста власника	5	не	Поштански број мјеста власника рачуна. Обавезно за физичко лице – предузетника, иначе је празно. Списак поштанских бројева у БиХ доступан на www.apif.net/sifarnici

09	Јединствени идентификациони број пословног субјекта (ЈИБ)	13	да	Попуњава се из рјешења Пореске управе о додјели ЈИБ-а
10	Дјелатност пословног субјекта	6	да	За правна лица подаци се попуњавају из статистичког обавјештења о разврставању правног лица према дјелатности, а за физичка лица – предузетнике – из рјешења надлежног општинског органа. (Шифарник доступан на www.apif.net/sifarnici). Користити формат 99.99 (тачка обавезна на трећем мјесту) за правна лица која су извршила усаглашавање са <i>Законом о класификацији дјелатности и Регистру пословних субјеката по дјелатностима у Републици Српској</i> („Службени гласник Републике Српске“, број 74/10). Код осталих користити формат 99.999 (тачка обавезна на трећем мјесту)
11	Облик организовања пословног субјекта	2	да	За правна лица подаци се попуњавају из статистичког обавјештења о разврставању правног лица према дјелатности, а за физичка лица – предузетнике унијети шифру "11" (радње). (Шифарник доступан на www.apif.net/sifarnici)
12	Облик својине пословног субјекта	1	да	За правна лица подаци се попуњавају из статистичког обавјештења о разврставању правног лица према дјелатности, а за физичка лица – предузетнике унијети шифру "2" (приватна својина). (Шифарник доступан на www.apif.net/sifarnici)
13	Датум отварања	8	да	Датум потписивања уговора о отварању рачуна. Користити формат <i>ggggmdd</i>
14	Датум активирања	8	да	Датум извршења прве трансакције. Користити формат <i>ggggmdd</i> . До извршавања прве трансакције на том рачуну, уписивати нуле (0), у дужини поља
15	Статус рачуна	1	да	А – активан рачун В – блокиран рачун по било ком основу (на овај начин могу стизати приливи) У – угашен рачун (на овај рачун не могу стизати приливи)
16	Датум промјене статуса рачуна	27	да	Датум задње промјене статуса рачуна. Користити формат <i>ggggmdd</i> . Датум је лијево поравнат и десно попуњен празнинама (бленковима)
17	ИБАН рачун	20	да	ИБАН, одређен на основу <i>Инструкције о структури и употреби међународног броја банкарског рачуна (IBAN)</i> , („Службени гласник Републике Српске“, број 04/07)
18	Врста рачуна	1	да	Г – главни рачун Р – рачун за редовно пословање О – рачун организационог дијела Р – рачун за посебне намјене Ј – рачун за прикупљање јавних прихода D – девизни рачун
19	Матични број	8	да	Подаци се попуњавају из статистичког обавјештења о разврставању правног лица према дјелатности. Код физичких лица – предузетника уписивати нуле (0), у дужини поља
20	Ознака територијално-политичке заједнице	1	да	1 – Федерација БиХ 2 – Република Српска 3 – Брчко Дистрикт БиХ 0 – БиХ.

21	Главна јединица ЦББиХ	1	да	1 – Сарајево 2 – Мостар 3 – Бања Лука 4 – Централа ЦББиХ
22	Назив банке	64	да	Назив банке код које је отворен рачун. Користити велика слова са дозвољеним специфичним знаковима и осталим посебним знаковима. Лијево поравнато, а остатак празнине (бленкови)
23	Тип промјене	1	да	N – отварање рачуна или први унос података о рачуну; U – промјена статуса или осталих података Рачуна; C – затварање рачуна
24	Датум отварања рачуна	8	да	Датум када је рачун отворен у интерном регистру банке. Користити формат <i>ggggmmdd</i>
25	Датум затварања рачуна	8	не	Датум када је рачун затворен у интерном регистру банке. Користити формат <i>ggggmmdd</i> . Ако не постоји податак (тј. ако рачун није затворен), остављају се празнине (бленкови) у дужини поља
26	Пренесено са рачуна	16	не	Број старог рачуна, ако је био обављен пренос са тог рачуна. Ако не постоји податак, остављају се празнине (бленкови) у дужини поља
27	Пренесено на рачун	16	не	Број новог рачуна, ако је био обављен пренос на тај рачун. Ако не постоји податак, остављају се празнине (бленкови) у дужини поља

НАЧИН ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА

Банке достављају Агенцији датотеке (пакете) за вођење Регистра, одмах по настанку промјене у њиховим евиденцијама, путем Интернета, на адресу

<https://jrr.apif.net>

Сваки примљени пакет Агенција одмах обрађује (контролише) и банци шаље аутоматски генерисану e-mail поруку, са подацима о статусу послатог пакета (без грешке или упозорења, односно са описаним грешкама и упозорењима, за сваки погрешан слог у послатом пакету).

Пакет у којем постоји грешка **не евидентира** се у Регистру, а банка је дужна исправити наведене грешке и поново послати пакет под **наредним** бројем пакета (ако је одбијени пакет имао назив *ddmmgggg0001.sss*, тада исправљени пакет треба да има назив *ddmmgggg0002.sss*).

Пакет у којем стоји порука упозорења (засад толерисане грешке) евидентира се, с тим да је банка дужна исправити погрешне податке, односно усагласити их са Упутством.

Агенција је дужна помагати у отклањању грешака, стављањем на располагање банкама свих јавних података са којима располаже.

ПРОВЈЕРА ПОТПУНОСТИ ПОДАТАКА

Провјера потпуности података врши се посљедњег радног дана у мјесецу.

Провјера се врши тако што банка, поред редовног пакета за тај дан, формира и шаље контролни пакет, који садржи податке о стању свих рачуна у банци на тај дан.

Назив датотеке (пакета) је **mmgggg.sss**, гдје су:

mm мјесец на који се односе подаци;
gggg година на коју се односе подаци;
sss троцифрена ознака (шифра) банке.

Пакет садржи податке у сљедећем облику:

Поље	Елемент података	Дужина	Обавезно	Напомена
01	Број рачуна	16	да	Број рачуна (у конвертибилним маркама или девизни) на који се односе подаци. Уписује се без делимитера "-", лијево поравнато
02	Статус рачуна	1	да	А – активан рачун В – блокиран рачун по било ком основу У – угашен рачун

Након извршене провјере, у случају неслагања, Агенција и банке су дужне допунити податке у Регистру.

Опис WEB сервиса WS_JRR

Сервис садржи три методе које омогућују претрагу Регистра:

1. **Pretraga_JIB** (*String kor_ime, String pass, String ovlasteni_korisnik, String jib, Boolean pretragaPoOsnovnomJibu*)
2. **Pretraga_MB** (*String kor_ime, String pass, String ovlasteni_korisnik, String mb*)
3. **Pretraga_ZR** (*String kor_ime, String pass, String ovlasteni_korisnik, String brojRacuna, Boolean pretragaPoOsnovnomJibu*)

Сервис садржи четири методе које омогућују ажурирање података Регистра:

4. **BlokiranjeRacuna**(*String[] lista_racuna*)
5. **DeblokiranjeRacuna**(*String[] lista_racuna*)
6. **UnosNovogRacuna**(*????????????????????????????????*)
7. **AzuriranjeRacuna**(*????????????????????????????????*)

Напомена: методе ажурирања Регистра су доступне само банкама.

Опис параметара

1. **kor_ime** – јединствено корисничко име корисника сервиса које Агенција доставља кориснику и служи за идентификовање корисника који приступа Регистру путем веб сервиса;
2. **pass** – лозинка коју Агенција доставља кориснику сервиса и служи за аутентификацију корисника који приступа Регистру путем веб сервиса;
3. **ovlasteni_korisnik** – податак о овлашћеном лицу које приступа Регистру путем веб сервиса, који служи за идентификовање различитих лица која имају приступ са истим корисничким именом. Овај податак мора бити такве природе да се једнозначно може одредити право име особе која је извршила упит. За исправност овог податка одговоран је корисник;
4. **jib** – вриједност критеријума ЈИБ по којем се врши претрага Регистра;
5. **mb** – вриједност критеријума МАТИЧНИ БРОЈ по којем се врши претрага Регистра;
6. **brojRacuna** – вриједност критеријума БРОЈ РАЧУНА по којем се врши претрага Регистра;
7. **pretragaPoOsnovnomJibu** – параметар који одређује да ли се претрага врши по критеријуму основног ЈИБ-а за прослијеђени ЈИБ (првих 9 бројева) или по тачном прослијеђеном ЈИБ-у у методи (1), односно по критеријуму основног ЈИБ-а везаног за прослијеђени број рачуна или тачан прослијеђени број рачуна у методи (3);
8. **lista_racuna** – листа БРОЈЕВА РАЧУНА над којима банка врши промјену статуса.

Резултат извршавања:

1. метода **Pretraga_JIB:**
 - 1.1 за *pretragaPoOsnovnomJibu=false* враћа све рачуне из Регистра везане за вриједност прослијеђеног ЈИБ-а;
 - 1.2 за *pretragaPoOsnovnomJibu=true* враћа све рачуне из Регистра везане за вриједност основног ЈИБ-а прослијеђене вриједности ЈИБ-а;
2. метода **Pretraga_MB:**

Враћа све рачуне из Регистра везане за вриједност прослијеђеног матичног броја;
3. метода **Pretraga_ZR:**
 - 3.1 за *pretragaPoOsnovnomJibu=false* враћа све рачуне из Регистра везане за вриједност ЈИБ-а уз који се налази вриједност прослијеђеног броја рачуна;
 - 3.2 за *pretragaPoOsnovnomJibu=true* враћа све рачуне из Регистра везане за вриједност основног ЈИБ-а уз који се налази вриједност прослијеђеног броја рачуна;
4. метода **BlokiranjeRacuna:**

Врши промјену статуса свих рачуна са бројевима рачуна који су прослијеђени из “активан” у “блокиран”, ако банка има право измјене статуса прослијеђених рачуна.
5. метода **DeblokiranjeRacuna:**

Врши промјену статуса свих рачуна са бројевима рачуна који су прослијеђени из “блокиран” у “активан”, ако банка има право измјене статуса прослијеђених рачуна.
6. метода **UnosNovogRacuna:**

Уноси нови рачун у базу Регистра.
7. метода **AzuriranjeRacuna:**

Мијења један или више података на постојећем рачуну (осим броја рачуна).